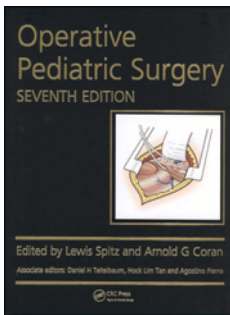

Viktig referansebok i operativ barnekirurgi

Lewis Spitz, Arnold G. Coran, red.
Operative pediatric surgery
 7. utg. 1 115 s, tab, ill. Boca Raton,
 FL: CRC Press, 2013. Pris GBP 259
 ISBN 978-1-4441-1715-8

Forfatterne er et utvalg av verdens fremste barnekirurger, og de to hovedredaktørene Spitz og Coran kommer fra Great Ormond Street, London og Ann Arbor, Michigan. Tidligere utgaver har vært «bibelen» for barnekirurger og spesialistkandidater i barnekirurgi.

Innholdet spenner fra operasjon for lyskebrokk, appendisitt og operativ barnetraumebehandling til operasjon for «long gap øsofagusatresi» og deling av siamesiske tvillinger. Forfatterens intensjon er å presentere en oppdatert og praktisk bok hvor søkelyset er spesielt rettet mot operativ teknikk innen hele feltet barnekirurgi.

Boken er stor og tradisjonelt godt innbundet, og foreligger kun i papirversjon av meget god kvalitet. Oppbygningen er systematisk, og dette er sjuende utgave av et referanseverk som de siste årene ikke har vært mulig å oppdrive fordi det har vært utsolgt fra forlaget (sjette utgave ble publisert i 2006). Hvert kapittel har lik struktur og inneholder en kort innledning med bakgrunn, diagnose og preoperative undersøkelser. Hovedsøkelyset i hvert kapittel er på operativ barnekirurgisk teknikk, og de ulike trinnene i operasjonen er nøye beskrevet og godt illustrert med sort-hvitt tegninger av god kvalitet. Både åpen og minimal invasiv teknikk (MIS) beskrives, og det siste er viktig i en periode hvor en stadig økende del av barnekirurgien kan gjøres med minimal invasiv teknikk, og dette mangler i mange klassiske operasjonsatlas. Kapitlene avsluttes med kortfattede avsnitt om postoperativ behandling, komplikasjoner og resultater. Utvalgte og få referanser er angitt på slutten av hvert kapittel.

De 11 hoveddelene, *Generell seksjon, Hode/hals, Endoskopi, Non-kardial thoraxkirurgi, Abdomen/gastrokirurgi, Tumor, Endokrin, Barneurologi, Neuralrørsdefekter, Traume og Spesiell seksjon*, består totalt av hele 111 kapitler, en økning fra 101 kapitler i sjette utgave. Dette reflekterer barnekirurgiens bredde. Boken inneholder også oppdaterte kapitler om nyre-, lever- og tarmtransplantasjon, ryggmargsbrokk og intervensjonsradiologi, som i Norge utføres av andre spesialister. Det finnes vel neppe en barnekirurg i hele verden som behersker alle bokens operative prosedyrer, men dette er et praktisk og glimrende referanseverk som dekker det aller meste av det en barnekirurg møter av akutte og elektive inngrep. Både innholdsfortegnelsen og stikkordregisteret er godt, slik at boken er vel egnet til spesialistutdanning, problembasert læring og vaktarbeid.

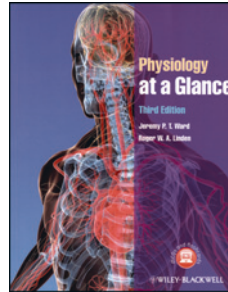
Det er i alt 131 forfattere, hvorav tre er fra Skandinavia: Risto Rintala, Mikko Pakarinen og Stig Sømme.

Boken er forholdsvis kostbar, men innholdet er svært bra, slik at prisen kan aksepteres. Jeg anbefaler den for leger i spesialisering i barnekirurgi, barnekirurger og andre som utfører barnekirurgiske inngrep, og den er et «must» for alle barnekirurgiske spesialavdelinger. Videre er den aktuell på sykehus som ikke har barnekirurger, men hvor man utfører visse barnekirurgiske prosedyrer.

Hans Skari

Barnekirurgisk seksjon
 Avdeling for gastro- og barnekirurgi
 Oslo universitetssykehus, Ullevål

Utmerket repetisjon av basal fysiologikunnskap

Jeremy P. T. Ward, Roger W. A. Linden
Physiology at a glance
 3. utg. 165 s, tab, ill. Chichester:
 Wiley-Blackwell, 2013. Pris GBP 25
 ISBN 978-0-470-65978-6

Læreboken er en «concise guide and revision aid to core topics in physiology». Layout er som for de andre bøkene i «At a glance»-serien, nemlig et to-siders oppsett for hvert emne – hver side 22 x 27 cm – der den første siden har lekre illustrasjoner og den neste forklaringer i lettlest og ukunstlet stil. Målgruppen er studenter som følger det første årets fysiologikurs, men også dem som vil repetere og friske opp fysiologiske kunnskaper.

«At a glance» synes jeg nok er en overdrivelse, men et godt overblikk gir denne boken, på 130 sider. Den har også fire flervalgs-spørsmål med svar til hvert av de 60 kapitlene, litt tabellarisk stoff og en indeks med omtrent 2 100 oppslagsord.

Rimeligvis egner boken seg best for dem som har noe forhåndskunnskap om emnene, selv om den bygger opp beskrivelsen av struktur og funksjon fra bunnen av.

Forfatterne gir gode og greie forklaringer på fenomener som studenter erfaringsmessig har vansker med, slik som dynamisk kompresjon av de små luftveiene og nyrenes urinkonsentrerings- og fortynningsmekanismer.

Noe vil man saktens savne i en bok med et så beskjedent format, for eksempel en omtale av regulatoriske T-celler i kapitlet om inflammasjon og immunitet. Man kunne foretrukket at syre-base-problematikken baserte seg på pH-*v*s-logpCO₂-diagrammet, med «base excess»-utredning av forstyrrelsene, i stedet for på Davenport-diagrammet. Men forfatterens valg her er lett å forstå, siden begge har tilknytning til King's College i London.

Først og fremst vil jeg anbefale boken til kolleger som raskt vil friske opp grunnlaget for sykdomsmekanismer og medikamentell terapi – og ikke vil gi seg tid til å lese i en standard lærebok: Hemostasemekanismene og fibrinolysen repeteres i løpet av noen minutter, nyrenes behandling av elektrolytter likeså – og dette emnet er bedre behandlet enn i mange lærebøker. Individualisert kreftbehandling vil bli vanligere, og boken gir en forenklet oversikt over mulige angrepspunkter i signalveiene mellom reseptorer for vekstfaktorer og cellekjernen. Husker du hvordan muskelkraft reguleres i skjelett-, hjerte- og glatt muskulatur? Med denne læreboken får du repetert det i en håndvending!

Haakon Breien Benestad

Avdeling for fysiologi
 Institutt for medisinske basalfag
 Universitetet i Oslo